

Skatteministeriet
att. André Due Pomowski adp@skm.dk
lovgivningoekonomi@skm.dk

14. oktober 2021
SB-009-057c

Høring af lovforslag om ændring af momsloven om kunstnerisk virksomhed m.m. SKM j.nr. 2021-2113

Danske Forlag takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af momsloven om kunstnerisk virksomhed m.m. Vi skal dog indledningsvis beklage den korte høringsfrist samt manglende forudgående inddragelse.

Lovforslaget vil indebære betydelige administrative og hermed forbundne økonomiske byrder for forfattere og forlag, da forslaget betyder en fundamental ændring af den proces, som i dag praktiseres, hvor vederlag til forfattere fra forlag for kunstnerisk virksomhed ikke tillægges moms. Det er vores bekymring, at ændringen kan få den betydning, at forfattere opgiver deres forfatteraktiviteter, og at de øgede omkostninger hos forlagene betyder færre udgivelser. Dermed kan lovforslaget i sidste ende få betydning for bredden i dansk litteratur.

For at afbøde de alvorlige konsekvenser for bogbranchen opfordrer vi særligt til:

- at registreringsgrænsen flyttes fra de nuværende 50.000 kr. til 300.000 kr.
- at lovforslaget får en bestemmelse om, at der skal igangsættes en proces, hvor der kommer en tæt dialog med branchen om mulighederne for administrative forenklinger samt kommunikation til de mange små forlag og forfattere, som vil blive berørt af lovforslaget
- at tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. januar 2023 udsættes med 2 år eller alternativt, at det overlades til Skatteministeriet at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, dog således at loven tidligst træder i kraft den 1. januar 2024.

Praksis i dag

I Den Juridiske Vejledning (2018) pkt. D.A.5.7.2 om momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, står der bl.a., at "Når en kunstner indgår en aftale med fx et forlag, er det en konkret vurdering, om kunstneren har indgået en aftale om salg af ophavsrettigheden eller kunstneren har indgået en forvaltningsaftale

.... .Beholder forlaget en procentdel af udbetalte royalties fra tredjemand, er det kunstnerens betaling for forlagets administrationsydelse til kunstneren. Kunstneren er altså stadig indehaver af ophavsretten og er den, som leverer en momsfrataget kunstnerisk ydelse mod betaling af royalties m.v.” Medlemmer af Danske Forlag har tillige oplyst, at medarbejdere hos SKAT i konkrete tilfælde på (uformel) forespørgsel har tilkendegivet, at ydelserne er momsfrataget.

På den baggrund har det været forlagenes forståelse, at forfatteres ydelser skal behandles som momsfrataget kunstnerisk ydelse, og der er blevet administreret i overensstemmelse hermed. Den samme præmis har gjort sig gældende for bl.a. litterære oversættere og bogillustratorer. Når der herefter anvendes betegnelsen "forfattere", omfatter det dermed som udgangspunkt også litterære oversættere og bogillustratorer, samt andre leverandører af ydelser med kunstnerisk/redaktionel frihed.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af lovforslagets side 43, at forslaget ingen administrative konsekvenser har for erhvervslivet. Dette er ikke korrekt.

Da forlagene har indrettet deres administrative systemer og praksisser i overensstemmelse med ovenstående forståelse af SKATs praksis og udtalelser, vil der være væsentlige administrative og ressourcekrævende omkostninger forbundet med den i loven beskrevne ændring. Dertil kommer, at den nye ordning med moms på forfattervederlag vil være væsentlig mere vanskelig at håndtere både for forlag og forfattere. For så vidt angår konsekvenserne for forfatterne henvises til høringsvar fra Dansk Forfatterforening. I praksis vil lovforslaget betyde, at der på forlagene skal ansættes ekstra medarbejdere til at administrere ordningen, således at man kan håndtere den omfattende ekstra administration ved momsbehandling og i forbindelse med indberetning til SKAT kan adskille de almindelige ydelser fra de momspligtige kunstneriske ydelser.

For at give et indblik i antallet af transaktioner, kan som eksempel nævnes, at tre af Danske Forlags største medlemmer (Gyldendal, L&R og JP/Politikens Forlag), oplyser, at de i 2020 tilsammen havde ca. 47.000 transaktioner med udbetalinger til forfattere. 90 % af disse udbetalinger var under 5.000 kr.

For at belyse de konkrete administrative konsekvenser for forlagene kan det eksempelvis nævnes, at Gyldendal estimerer de øgede årlige administrative ressourcer i størrelsesorden 1,5-2 mio. kr. samt en engangsinvestering til it-udvikling i størrelsesordenen 1-2 mio. kr. Forlaget Lindhardt og Ringhof estimerer årlige ekstraressourcer på ca. 500.000 kr. og engangsinvesteringer til it-udvikling på ca. 1 mio. kr., og JP/Politikens Forlag estimerer en engangsomkostning på 100.000 kr. og årlige ekstraudgifter på ca. 800.000 kr.

I lovforslagets side 37, 2. afsnit står der; ”Området for Bedre Regulering – Erhvervsstyrelsen vurderer, at lovforslaget for så vidt angår justering af reglerne for kunstnerisk virksomhed medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af momspligten for rettighedshavende

kunstnere i forhold til udarbejdelse og indberetning af momsregnskab. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere”.

Som det fremgår, vil de administrative økonomiske konsekvenser alene for bogbranchen overstige 4 mio. kr., så SKAT opfordres til at lave nye beregninger.

Ikrafttrædelsestidspunkt bør udskydes, og dialog bør gennemføres mellem SKAT og de relevante organisationer om administrative forenklinger og kommunikation

Det fremgår af lovforslagets § 14 stk. 4, at forslaget har virkning fra og med den 1. januar 2023. Danske Forlag opfordrer til, at forslaget tidligst har virkning fra og med den 1. januar 2025. Alternativt, at det overlades til Skatteministeriet at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, dog således at loven tidligst træder i kraft den 1. januar 2024.

Det skyldes, at forlagene ikke forventer at kunne nå at have de pålagte omfangsrige systemændringer klar til 1. januar 2023. Dertil kommer, at forlagene står overfor at skulle foretage andre ændringer af deres administrative processer og IT-systemer i overensstemmelse med DSM-direktivets bestemmelser om transparens i kontrakter mellem ophavsmænd og udgivere. Kulturministeriet har i mail af 24. september 2021 oplyst, at de relevante bestemmelser i DSM-direktivet først forventes gennemført ved en ændring af ophavsretsloven, som fremsættes i Folketinget i efteråret 2022. Først herefter vil forlagene kunne iværksætte de påkrævede administrative og systemmæssige ændringer, og dermed er det helt urealistisk, at implementeringen kan være gennemført pr. 1. januar 2023. Det vil være samfundsmæssigt ressourcspild, hvis forlagene først skal ændre systemerne i overensstemmelse med momsdirektivet og derefter foretage nye ændringer i overensstemmelse med DSM-direktivet. Vi opfordrer derfor til, at ikrafttrædelsestidspunktet også fastsættes under hensyntagen til den udskudte implementering af DSM-direktivet.

En udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet vil herudover muliggøre, at der indledes en grundig og afdækkende dialog mellem SKAT og de relevante organisationer om, hvordan de administrative konsekvenser kan lempes ved at lave administrative forenklinger, ligesom SKAT kan bistå med at iværksætte en kommunikativ indsats overfor særligt forfatterne, således at de mange henvendelser, som forslaget ellers må forventes at afstedkomme til SKAT fra såvel forfattere som forlag, kan begrænses. For yderligere uddybning henvises til høringsvar fra Dansk Forfatterforening.

Opfordring til ændringer i momslovens § 48

Det havde været en stor administrativ fordel, hvis de nugældende regler var blevet bevaret, men Danske Forlag forstår, at SKAT lægger til grund, at ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, er nødvendiggjort af fortolkningen af EU's momsdirektiver.

Danske Forlag opfordrer til, at det afdækkes, om der er andre muligheder for at afbøde de ekstraordinære administrative byrder og økonomiske omkostninger, som forfattere og forlag vil blive

ramt af som følge af ændringen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, og peger for indeværende på følgende:

Forhøjelse af registreringsgrænsen (§ 48)

Vi har noteret, at momslovens § 48, stk. 2 indeholder differentierede bundgrænser for hhv. blindes salg af varer og ydelser (170.000 kr. årligt) og kunstneres førstegangssalg af egne kunstgenstande (300.000 kr.). Vi opfordrer til, at der indsættes en særlig registreringsgrænse for forfattervirksomhed inspireret af de to andre regler, således at § 48, stk. 2 nr. 3 får følgende ordlyd:

”Stk. 2. Der skal ikke ske registrering og betales afgift af

.....

3) indtægter fra forfattervirksomhed, jf. § 13, stk. 1, nr. 7, når indtægterne hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.”

En forhøjelse af registreringsgrænsen vil betyde en lettelse af de administrative byrder for mange forfattere samt arvinger, som ikke ønsker en momsregistrering. Der henvises til en uddybning i Dansk Forfatterforenings høringssvar.

Registreringspligtens indtræden (§ 48)

Uforudsigeligheden ift. hvornår forfatteren overstiger bundgrænsen, er identificeret som et stort problem i forhold til ændringen både hos ophavsmændene og deres aftaleparter. For at lette de administrative udfordringer foreslår vi flg. tilføjelse til momslovens § 48, stk. 1 (markeret med kursiv), som er inspireret af formuleringerne om afgiftspligtens indtræden i § 48, stk. 2, nr. 2:

”§ 48, stk. 1. Afgiftspligtige personer etableret her i landet skal uanset § 47, stk. 1, ikke registreres og betale afgift, når de samlede afgiftspligtige leverancer ikke overstiger 50.000 kr. årligt, hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.....”

En sådan ændring, hvor perioden fastlægges til en bestemt, tilbagevendende periode og en fast indtræden af registreringspligten, vil medføre en langt større forudsigelighed både for ophavsmændene og deres aftaleparter. Det vil også have en positiv effekt ift. korrekt momsregistrering (compliance) og dermed nedsætte behovet for interaktion fra Skattemyndighedernes side.

Behov for tilsagn om den korrekte behandling af faktureringsprocessen

Lovudkastet efterlader tvivl hos forlagene om den fremtidige korrekte behandling af faktureringsprocessen. Danske Forlag opfordrer til, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som afdækker mulighederne for administrative forenklinger. Forlagene har f.eks. behov for at få præciseret, at nedenstående praktiske forvaltning vil være i overensstemmelse med loven:

Det er den enkelte ophavsmand, der har ansvaret for, hvornår momspligten indtræder, og det er ophavsmanden, der er ansvarlig for korrekt momsbehandling af egne leverancer.

Forlaget gør generelt ophavsmændene opmærksom på, at ydelserne som udgangspunkt er momspligtige, og at den enkelte ophavsmand skal momsregistreres, hvis vedkommende tjener over den fastsatte bundgrænse på x kr. på 12 måneder.

Forlaget beder ophavsmændene om at holde forlaget orienteret om ophavsmændenes aktuelle momsstatus.

Forlaget skal til enhver tid kunne basere momsbehandlingen på den momsstatus, forlaget på betalingstidspunktet har oplysning om (modtaget tidligere fra den enkelte ophavsmand), da forlaget ikke kan gennemføre en kontrol hos den individuelle ophavsmand før hver udbetaling.

Hvis forlaget har fået oplyst, at vederlaget skal pålægges moms, er forlaget dermed også berettiget til at fradrage momsen.

Forlaget skal kunne udbetale alle de enkeltstående rettighedsvederlag, som ligger under den fastsatte bundgrænse på x kr. som ikke-momsbelagt, medmindre forlaget på betalingstidspunktet har fået oplyst, at ophavsmanden er momsregistreret, idet forlaget henholder sig til den information om momsstatus, som forlaget har til rådighed.

Ved udbetalinger af enkeltbeløb over den fastsatte bundgrænse på x kr. til en modtager, der ikke efter forlagets kendskab er momsregistreret, tilbageholder forlaget midlertidigt beløbet og anmoder om oplysning om momsstatus og korrekt momsbehandling.

Det vil aldrig blive forlagets ansvar at kontrollere, om der er indtrådt momspligt for en ophavsmand. Dette gælder uanset at løbende udbetalinger fra forlaget inden for den fastsatte periode for opgørelse mhp. indtræden af momspligt samlet overstiger den fastsatte bundgrænse på x kr.

I de tilfælde hvor ophavsmanden har oplyst, at vederlag skal pålægges moms, eller den enkelte udbetaling overstiger den fastsatte bundgrænse på x kr., udsender forlaget information til ophavsmanden om beløbet til betaling med moms eller alternativt Self Billing faktura og beder om at modtage en faktura eller bekræftelse på Self Billing fakturaen. Beløb udbetales først efter modtagelse af faktura/godkendelse af Self Billing faktura. Forlaget er ikke forpligtet til derudover at rykke modtagere af momsbelagte rettighedsvederlag for faktura / godkendelse af Self Billing-faktura.

Beløb under den fastsatte bundgrænse på x kr. udbetalt uden moms, som modtageren efterfølgende meddeler, skulle være udbetalt med moms (korrekte momsstatus var ikke meddelt inden udbetaling), kan forlaget være nødt til at korrigere hos SKAT, ligesom selve udbetalingen skal modregnes i en udbetaling med moms. Dette gælder dog kun inden for samme skatteår/regnskabsår.

Hvis indberetning til SKAT skal ske af alle rettighedsvederlag, uanset om de er momspligtige eller momsfri, får forlaget en stor udfordring med at holde momspligtige rettighedsvederlag adskilt fra andre udbetalte momspligtige vederlag, der ikke vedrører rettigheder. Forlaget vil derfor ikke sondre i indberetningen, og forlaget kan derfor indberette alle vederlag, uanset om de vedrører rettigheder.

Herudover er der behov for at få afklaret den momsmæssige behandling af hhv. danske forlags betaling for rettighedsudnyttelse til rettighedshavere baseret uden for landets grænser samt danske forlags modtagelse af betaling fra udlandet for udnyttelse af rettigheder.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Christine Bødtcher-Hansen

Direktør